

**Prettige vakantie ...
we vinden elkaar in topvorm terug in september !**

Leven

1. « EIGEN WONING » : OOK OP 31 DECEMBER VAN HET JAAR VAN DE LENING

Fiscologue/Fiscoloog, nr. 983, mei 2005

Het nieuwe stelsel inzake de fiscaliteit van het onroerend goed heeft betrekking op de enige eigen woning van de belastingplichtige. Wat de bepaling van het «enige» karakter van de woning betreft is de wettekst duidelijk: die hoedanigheid wordt nagegaan op **31 december van het jaar waarin de lening is aangegaan**. Wat echter het «eigen» karakter van de woning betreft, dit is duidelijk minder evident. Het «eigen» karakter van de woning impliceert dat het om de woning moet gaan die de belastingplichtige zelf betreft en waarvan hij eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker is. Hier is de minister van Financiën erin geslaagd verwarring te scheppen! De ene dag hield het belastingbestuur het op het feit dat 31 december van het jaar waarin de lening gesloten werd moest beschouwd worden. 's Anderendaags beweerde de Minister het tegenovergestelde en moest dat op 31 december van elke belastbare periode nagegaan worden !

De Minister die hierover opnieuw ondervraagd werd, nam onlangs gas terug :

het “eigen” karakter moet ook op 31 december beoordeeld worden van het jaar waarin de lening gesloten werd.

Zoals reeds werd gezegd leidt een dergelijke interpretatie tot praktische moeilijkheden : inderdaad wie zijn huis in de loop van het jaar bouwt of renoveert kan het niet noodzakelijk voor het einde van het jaar betrekken. In de antwoorden op de FAQ (en de Minister heeft dit bevestigd), werd er gepreciseerd dat de aftrek voor enige woning in die gevallen evenwel kon toegepast worden tijdens de periode waarin de belastingplichtige zij woning niet daadwerkelijk zal betrekken omdat de werken nog niet afgelopen zijn.

Een andere vraag had betrekking op de situatie waarin een belastingplichtige A een huis gekocht heeft, maar waarbij de vroegere eigenaar B er nog enkele maanden in woont in afwachting dat hij naar zijn nieuwe woning verhuist. Als die situatie maar enkele maanden duurt heeft A recht op aftrek voor eigen en enige woning. Bij een langere periode wordt de aftrek niet toegestaan. Volgens de Minister zal dit wel degelijk zo zijn als die periode een jaar overschrijdt.

Wat gebeurt er als de eigen woning haar karakter van «enige» woning verliest ? Dan blijft het recht op aftrek van het basisbedrag behouden (1.500 € te indexeren). De belastingplichtige verliest echter het recht op de voorziene verhogingen. En dit, naar zeggen van de Minister, op definitieve wijze. Deze situatie zal op 31 december van elke belastbare periode beoordeeld worden.

2. OMZETTINGEN EN OVERDRACHT VAN RESERVES BINNEN DE 3E PIJLER

« Actualités fiscales » nr. 15, april 2005

Het fiscale bestuur staat omzetting van een individueel levensverzekeringscontract van een bepaalde combinatie in een ander contract met een andere combinatie, onder bepaalde voorwaarden, toe. **Er is geen afkoop en dus geen belasting als die omzetting volgens oude fiscale omzendbrieven van 1977 en 1979 gebeurt die nu nog steeds van toepassing zijn.** Zo moet de omzetting om niet belast te worden o.m. aan de hand van een bijvoegsel bij het oorspronkelijk contract gebeuren, mag ze geen wijzigingen inhouden m.b.t. de verzekeringnemer en de begunstigde, mag ze niet beschouwd worden als een overname van contract (d.w.z. als de vervanging van een contract dat bij een andere maatschappij gesloten is) en moet er rekening met de vervaldagen van de vorige premies gehouden worden. Hét voorbeeld van een dergelijke gedefiscaliseerde omzetting is die van een gemengde levensverzekering in een schuldsaldoverzekering.

Buiten deze voorwaarden wordt de operatie (zelfs binnen dezelfde verzekerings-maatschappij) met **afkoop** geassimileerd en dus **belastbaar** als beroepsinkomen indien het contract fiscale voordelen inhoudt. Het spreekt voor zich dat omzettingen van contracten die niet aan hetzelfde fiscale stelsel zijn onderworpen (bijvoorbeeld omzetting van een individuele levensverzekering in een pensioenspaarcontract, omzetting van een contract, waarbij de premies een belastingvermindering hebben genoten en dat dus belastbaar is als beroepsinkomen, in een contract waarvan de interesten als roerende inkomsten en vice versa) zullen belast worden als belastbare afkoopoperaties beschouwd worden, waarbij dan een nieuw contract moet gesloten worden.

De overdracht van reserves van een individueel levensverzekeringscontract met fiscale voordelen naar een individueel levensverzekeringscontract dat bij een andere verzekeraar gesloten wordt **blijft overigens belastbaar.**

Tenslotte wordt de overdracht van reserves **naar een verzekeraar die in het buitenland gevestigd is altijd als een afkoop beschouwd.** Deze afkoopwaarden zullen al dan niet door de Belgische verzekeraar aan beroepsvoorheffing onderworpen worden in functie van de internationale overeenkomsten die van toepassing zijn.

Verder moeten nog **3 bijzondere regels, die in pensioensparen van toepassing zijn,** worden vermeld:

- de overdracht van een spaarrekening (bij een bankinstelling) naar een spaarverzekering (bij een verzekeraar) en omgekeerd, is belastbaar ;
- de volledige overdracht van een spaarverzekering naar een andere spaarverzekering (of van een spaarrekening naar een andere spaarrekening) is niet belastbaar ;
- maar de gedeeltelijke overdracht van een spaarverzekering naar een andere spaarverzekering (of van een spaarrekening naar een andere spaarrekening) wordt als afkoop beschouwd en is dus belastbaar.

3. TENLASTENEMING VAN DE SOCIALE BIJDAGEN VAN EEN ZELFSTANDIGE GELIJKGESTELD MET BEZOLDIGING IN HET KADER VAN AANVULLEND PENSIOENPLAN

Parlementaire vragen en antwoorden, Kamer 2004-2005, nr.75 van 25 april 2005, p. 12.548 ; Fiscoloque/Fiscoloog, nr. 982, mei 2005

De premies die een vennootschap in het kader van een groepsverzekering (dit geldt ook voor een pensioenfonds of een individuele pensioentoezegging) voor haar zelfstandige bedrijfsleiders stort zijn fiscaal aftrekbaar mits bepaalde voorwaarden worden nageleefd, waaronder die m.b.t. de bezoldiging. Deze moet regelmatig en ten minste om de maand worden toegekend, vóór het einde van de belastbare periode en moet op de resultaten van die periode worden aangerekend.

Als deze vennootschap de trimestriële sociale bijdragen van deze zelfstandige bedrijfsleiders ten laste neemt, kunnen deze dan, net als alle voordelen in natura, als bezoldigingen beschouwd worden ?

Voor de minister gaat het wel degelijk om een «**bezoldiging**» die kan beschouwd worden voor de aftrekking van de premies die de vennootschap stort in het kader van een aanvullend pensioenplan ten voordele van de bedrijfsleider (en dus ook in het kader van de regel van de 80 %). Volgens de minister wordt in dit geval voldaan aan de voorwaarde waarbij het om bezoldigingen moet gaan die « ten minste om de maand » worden toegekend, ook al gaat het om bijdragen die trimestrieel worden betaald.

4. ECHTSCHEIDINGSPROCEDURE : UITKERING GROEPSVERZEKERING ONDER SEKWESTER GEPLAATST

L'Assurance au présent / Verzekeringsnieuws nr. 20, 23 mei 2005

Het Hof van beroep te Antwerpen bevestigt een vonnis waarbij een rechter in het kader van voorlopige maatregelen in een **echtscheidingsprocedure een sekwester had aangesteld om de groepsverzekeringssuitkering van één van de echtgenoten te ontvangen en ze tijdens de duur van de procedure te beheren.**

Een echtpaar gaat een echtscheidingsprocedure aan. Tijdens de procedure dagvaardt de vrouw haar echtgenoot en diens groepsverzekeraar om uitkering te verbieden van het extralegaal pensioen aan haar echtgenoot. Ze vraagt de aanwijzing van een sekwester.

Een sekwester is de bewaargeving van een zaak die het voorwerp uitmaakt van een geschil in handen van een derde die zich ertoe verbindt de zaak na beslechting van het geschil terug te geven aan degene aan wie ze krachtens een gerechtelijke beslissing zal toekomen.

De eerste rechter heeft inderdaad een sekwester aangeduid aan wie de verzekeraar de fondsen heeft moeten toevertrouwen. Deze beslissing die wel degelijk onder de voorlopige maatregelen valt die in een echtscheidingsprocedure door een rechter kan worden genomen, werd in beroep bekrachtigd.

Deze maatregel loopt niet vooruit op de uiteindelijke beslissing van de rechtbank. Ook als zou blijken dat de groepsverzekeringssuitkering enkel aan de man toekomt, dan nog kan de rechter bewarende maatregelen nemen. Bijvoorbeeld om de naleving van een eventuele alimentatievordering van de andere echtgenoot te waarborgen.

Marktinformatie

1. BELASTING OP DE SCHENKING VAN ROERENDE WAARDEN ERG VERSCHILLENDE IN DE 3 REGIO'S

Cash, 26 mei 2005

Vandaag bestaan er **in het Vlaamse gewest en in het Brusselse gewest vrijwel twee identieke wetgevingen** waarbij degenen die dat wensen roerende schenkingen kunnen doen door een registratierecht van 3 of 7 % te betalen.

Het principe dat door deze twee regio's wordt aangenomen is zeer eenvoudig: degenen die de termijn van 3 jaar willen vermijden waarin het overlijden van de schenker tot betaling van successierechten zou leiden kunnen de gerealiseerde schenking registreren door één van deze twee verminderde intrestvoeten te betalen. Zonder andere formaliteiten.

Gezien haar isolement voelde de **Waalse Regio** zich verplicht te reageren. Maar blijkbaar wil ze **op eigen houtje** handelen (het gaat nog maar om een ontwerp dat in de herfst zou moeten gestemd worden) ... en kiest daarbij evenwel niet altijd de goede kant!

Inderdaad,

- In het Waalse gewest zou enkel de **bij notaris vastgestelde schenking** een verlaagd tarief genieten terwijl in de twee andere gewesten elke roerende schenking al dan niet verleden voor notaris het verlaagde tarief kan genieten.
- In het Vlaamse en het Brusselse gewest kan een **schenking** geregistreerd worden **die vóór de invoering van de reglementering gerealiseerd** werd. In Wallonië, zou de verleden schenking door een **notariële akte** moeten **vastgesteld** worden na de inwerkingtreding van het decreet (vanwaar onnodige kosten).
- In het Vlaamse en het Brusselse gewest zijn er twee aanslagvoeten (3 en 7 % naargelang de verwantschapsgraad). In **Wallonië** zouden er **drie** zijn: naast 3 en 7 % zou er een aanslagvoet van 5 % zijn voor schenkingen onder broers en zussen, onder ooms/tantes en neven/nichten.
- **Termijn van 3 jaar:** in het Vlaamse en het Brusselse gewest schaft de registratie van de schenking elke overname van deze schenking bij het overlijden van de schenker, zelfs binnen de 3 jaar die op deze schenking volgen, af. Vandaar het hele belang van de operatie. In Wallonië daarentegen wordt de termijn van 3 jaar enigszins behouden! **Inderdaad, indien de schenker binnen de 3 jaar overlijdt die op de schenking volgen, worden de geregistreerde schenkingen weer in de belastbare basis opgenomen om de aanslagvoet van de successierechten voor de andere goederen te berekenen.** Terwijl in de andere twee gewesten de andere goederen belast worden zonder rekening te houden met de gerealiseerde schenking. Dit ontwerp zou dus een paar rechtzettingen verdienen ...

2. « ALLE GOEDEREN NAAR DE OVERLEVENDE »

Budget & Rechten, mei-juni 2005

In tal van oude huwelijkscontracten vindt men de typeclausule « alle goederen naar de overlevende ». Deze clausule was bedoeld om de **overlevende echtgenoot** te **beschermen**. Vandaag is zij **in de meeste gevallen van geen nut meer** en kent zij gezien haar negatieve fiscale weerslag **meer nadelen dan voordelen**.

Vóór 1981, erfde de echtgenoot van een overleden persoon, die geen testament had nagelaten, niets. Hij behield natuurlijk de helft van de eventuele gemeenschappelijke goederen, maar het overige (de andere helft van de gemeenschappelijke goederen en de eigen goederen van de overledene) kwam rechtstreeks toe aan de wettige erfgenamen. Vandaar dat in het huwelijkscontract een clausule « alle goederen aan de overlevende » werd ingelast: bij het overlijden van één van de echtgenoten werd de andere automatisch eigenaar van alle gemeenschappelijke goederen en bestond de successie van de overledene enkel uit de eventuele eigen goederen.

Maar sinds **1981** is alles veranderd. De overlevende echtgenoot krijgt het vruchtgebruik van de volledige successie van de overledene, dus zelfs van de eigen goederen van deze laatste. De overlevende echtgenoot wordt bovendien als legitimaris beschouwd.

Al had een dergelijke clausule een lofwaardig doel, met name de overlevende echtgenoot beschermen, vandaag houdt ze ook **belangrijke nadelen** in:

- Inderdaad deze clausule zal de **successierechten aanzienlijk verzwaren** want een deel van de successie zal tweemaal belast worden: een eerste maal krachtens de overlevende echtgenoot en een tweede maal bij het overlijden dan deze laatste wanneer de kinderen het geheel van het patrimonium zullen erven. Bovendien zijn de successierechten zwaarder vermits hoe hoger het erfdeel, hoe hoger de belasting (er zijn meer successierechten te betalen op een erfenis van 100.000 € dan op twee erfenissen van 50.000 € indien er verdeling van het erfrechtelijk actief was geweest.
- Verder moet niet worden uitgesloten dat eens de overlevende echtgenoot in het bezit is van het hele gemeenschappelijke patrimonium, hij het volledig kan verkwisten en er niets meer overblijft voor de kinderen. Wat misschien niet de bedoeling van de overledene was...

Hoe moet het dan ?

- Echtparen die gemeenschappelijke kinderen hebben en die over een zeker patrimonium beschikken hebben er alle voordeel bij die clausule uit hun huwelijkscontract te schrappen.
- Voor de echtparen met kinderen die over een gezinswoning, maar over weinig financiële middelen beschikken, kan de clausule nog enig nut hebben. Het is inderdaad interessant dat na het overlijden van de 1e echtgenoot de andere echtgenoot de volle eigendom van de gezinswoning bekommt i.p.v. enkel het vruchtgebruik. Inderdaad, indien zijn

gezondheidstoestand hem niet meer in staat stelt er te blijven, kan hij vrij kiezen om de woning te verkopen, wat over het algemeen interessanter zal zijn dan de omzetting in cash te vragen van het vruchtgebruik.

- Echtparen zonder kinderen hebben ook belang bij het behoud van de clause. Het zal inderdaad interessanter zijn te voorzien dat de overlevende echtgenoot de volle eigendom van de gemeenschappelijke goederen bekomt bovenop het vruchtgebruik van de eigen goederen dan het vruchtgebruik van de hele erfenis. Zo loopt de overlevende echtgenoot niet het risico dat de andere erfgenamen (zoals de broer of zus van de overledene) de omzetting van het vruchtgebruik eisen, wat de overlevende echtgenoot in moeilijkheden zou kunnen brengen.

3. PLOTS OVERLIJDEN NA ONGEVAL OF NIET

Hof van beroep te Brussel, 26 juni 2003, RGAR 2005, p. 13.982 ; L'Assurance au présent / Verzekeringsnieuws, nr.19, 16 mei 2005.

Iemand had levensverzekeringscontracten gesloten **met bijkomende verzekering bij ongeval (A.V.R.O.)** Deze verzekering voorziet dat de verzekeringsmaatschappij bij overlijden of volledige blijvende invaliditeit na ongeval een som uitkeert gelijk aan het kapitaal dat voorzien wordt in het kader van de hoofdwaaiborg.

De verzekerde overlijdt plots na inname van een geneesmiddel om zijn tandpijn te verzachten. De verzekeraar weigert de bijkomende waarborg uit te keren omdat er volgens hem geen sprake was van een ongeval.

Omdat het **begrip ongeval** niet wordt bepaald in de verzekeringswetgeving, moet volgens de rechter rechtstreeks **naar het contract zelf gekeken worden**. In dit geval werd het ongeval gedefinieerd als zijnde "een lichamelijk letsel veroorzaakt door het plotse en toevallige optreden van een uitwendige oorzaak".

De hart- en ademhalingsstilstand te wijten aan een trauma ingevolge de inname van een geneesmiddel dat het overlijden veroorzaakt heeft veronderstelt noodzakelijkerwijze lichamelijke letsels die te wijten zijn aan de abrupte onderbreking van vitale lichaamsfuncties. Dergelijke onderbreking vormt wel degelijk het lichamelijk letsel dat vereist wordt door de verzekeringsovereenkomst.

Indien uit dit trauma waarschijnlijk overgevoeligheid, zelfs aanleg kan verondersteld worden, betekent dit niet dat dit als inwendige ziekten kan beschouwd worden die het plotse karakter in de zin van het contract uitsluiten.

Het Hof van beroep te Brussel heeft het eerste vonnis bevestigd en de maatschappij veroordeeld tot uitkering van het overlijdenskapitaal dat in geval van ongeval gewaarborgd was.

4. ONJUISTE AANGIFTE EN SCHADEGEVAL

Rechtbank van 1e aanleg van Antwerpen, 18 maart 2004, RGAR 2005, p. 13.979

Een verzekerde dient bij het sluiten van een verzekeringscertificaat, met een waarborg bij overlijden gelijk aan 130 % van de gestorte premies, een vragenlijst over de medische toestand in te vullen.

Hij antwoordt neen op de vragen of hij in het ziekenhuis werd opgenomen of een heelkundige ingreep heeft ondergaan. Nu blijkt dat hij vijf jaar vroeger een medische ingreep had ondergaan voor de behandeling van darmkanker.

Het negatieve antwoord van de verzekerde was ongetwijfeld een onjuiste verklaring, of op z'n minst een opzettelijk verzuim in de zin van de wet over de verzekeringsovereenkomst.

De sanctie is duidelijk: **de verzekeringsovereenkomst is nietig**. En de rechtbank herinnert eraan dat **het verzuim of de onjuiste aangifte geen weerslag hoeft te hebben op het zich voordoen van het schadegeval**. De betrokken persoon is inderdaad overleden wegens slagaderbreuk.

Deze nietigheid geldt op voorwaarde dat de verzekeraar bewijst dat indien hij op de hoogte was geweest van de behandeling van de verzekerde hij geen overeenkomst zou gesloten hebben of ze onder andere voorwaarden zou hebben gesloten.

5. ONROERENDE INKOMSTEN : ONVERWACHT GEVOLGEN IN HET STELSEL VAN DE HERKVALIFICATIE VAN INKOMSTEN VAN BEDRIJFSLEIDERS

Trends/Tendances, 28 april 2005

Van bij de aangifte van 2005 (inkomsten van 2004), wordt een **volledige decumul** toegepast wat de belastingen van de natuurlijke personen betreft. Het zijn niet meer enkel de beroepsinkomsten die afzonderlijk per belastingplichtige bepaald en belast worden, maar ook de onroerende, roerende en diverse inkomsten van de beide echtgenoten.

Dit nieuwe stelsel zal **onverwachte gevolgen hebben voor het stelsel van de herkwalificatie van onroerende inkomsten en beroepsinkomsten in hoofde van de zelfstandige bedrijfsleiders**.

Inderdaad wanneer een mandataris van een vennootschap (bestuurder, zaakvoerder ...) een onroerend goed aan zijn vennootschap verhuurt en voor die huur een te hoge huurprijs vraagt, zal een deel van die huurprijs geherkwalificeerd worden als beroepsinkomsten. Bijgevolg zal hij o.m. sociale bijdragen moeten betalen op het deel dat geherkwalificeerd werd.

Deze herkwalificatie gebeurt wanneer de huurprijs 5/3 overschrijdt van het geherwaardeerde kadastrale inkomen. Vandaag is de herwaarderingscoëfficiënt 3,45.

Laten we veronderstellen dat een zaakvoerder aan zijn vennootschap een gebouw verhuurt waarvan het kadastrale inkomen 2.000 € bedraagt. De limiet die voor herkwalificatie in acht genomen wordt bedraagt bijgevolg 11.500 € (2.000 x 5/3 x 3,45).

Indien hij op jaarbasis een hogere huurprijs vraagt dan 11.500 €, zal het gedeelte dat deze limiet overschrijdt niet als onroerend inkomen belast worden, maar als beroepsinkomen. Dit stelsel van de herkwalficatie kan evenwel enkel functioneren als het onroerend goed eigendom is van de vennootschapsmandataris die het goed verhuurt.

In het nieuwe stelsel van decumul gebeurt de verdeling van de onroerende goederen niet altijd meer op basis van het eigendomsrecht. **Zo vallen de inkomsten van eigen onroerende goederen in het gemeenschappelijk patrimonium en zijn ze voortaan belastbaar in hoofde van elke echtgenoot, ieder voor de helft.**

Veronderstellen we even dat een zaakvoerder die onder het stelsel van de gemeenschap van goederen gehuwd is, een eigen goed aan zijn vennootschap verhuurt. Tot dusver werd de hele huur in acht genomen voor het stelsel van de herkwalficatie. Vanaf het belastingjaar 2005, kan **enkel het belastbare deel (bij wijze van onroerend inkomen) in hoofde van de zaakvoerder geherkwalficeerd worden.** Het gedeelte in hoofde van zijn echtgenoot kan dat niet. Dit zal zeker gevolgen hebben voor de bepaling van de bezoldiging van die bedrijfsleider wanneer de regel van 80 % zal moeten toegepast worden!

6. VERBODEN TE SPOTTEN ...

Fiscologue/Fiscoloog, nr. 978, april 2005

Na een bericht van wijziging te hebben ontvangen, kan elke belastingplichtige zijn opmerkingen inbrengen. Het bestuur van zijn kant moet aan die belastingplichtige ook de opmerkingen bekendmaken waarmee het "geen rekening gehouden heeft met vermelding van de motieven die zijn beslissing rechtvaardigen".

Zo werd bij een beslissing tot belasten enkel vermeld dat een hiërarchische overste werd geraadpleegd en dat deze de betwiste belasting had goedgekeurd.

Voor de Rechtbank van 1e aanleg te Namen beantwoordde dit niet aan de verplichting tot het verstrekken van motieven. Integendeel volgens de rechtbank **kwam dit ronduit neer op "spotten met de belastingplichtige"**.

Aangezien de beslissing om over te gaan tot belasting onvoldoende gemotiveerd was, werd de belasting die eruit voortvloeide nietig verklaard...